

ಇಲ್ಲೊಂದು ಬೀಗದ ಭೂತಪ್ಪನ ಗುಡಿ!

ಹಾವೇರಿ-ಶಿರಸಿ ರಸ್ತೆಯ ನಾಲ್ಕರ ಕ್ರಾಸ್ ಬಳಿ ರಸ್ತೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಂದು ಗುಡಿಯಿದೆ. ಈ ಗುಡಿಯ ಎಡ, ಬಲ, ಮುಂದೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ಬೀಗಗಳೇ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಬೀಗಗಳು! ಅಲ್ಲೇಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಬೀಗಗಳಿವೆ ಎನ್ನುತ್ತೀರಾ? ಇವು ಭಕ್ತರು ಹಾಕಿದ ಹರಕೆಯ ಬೀಗಗಳು. ಇದು ಭೂತಪ್ಪನ ಗುಡಿ. ಈಗ ಇದನ್ನು ಬೀಗದ ಭೂತಪ್ಪನ ಗುಡಿ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಚೌಡೇಶ್ವರಿಯೂ ಇದ್ದಾಳೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಭೂತಪ್ಪ ಮತ್ತು ಚೌಡೇಶ್ವರಿದೇವಿಯನ್ನು ಕಲ್ಲಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡುವ ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳ ಸವಾರರು ವಾಹನ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮುಂದೆ ತೆರಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಹೋದವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ. ಈ ವಿಷಯ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಹರಡಿ, ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವ ಎಲ್ಲರೂ ವಾಹನ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗತೊಡಗಿದರು. ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಂದು ಕೋಳಿ ಕೊಯ್ದು ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿ ಭೂತಪ್ಪನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ರೂಢಿಯಿದೆ. ಶಾಖಾಹಾರ, ಮಾಂಸಾಹಾರ ಎರಡರ ಎಡೆಯನ್ನೂ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೃಹತ್ ಅಡುಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಹುಣ್ಣಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಜನಜಾತ್ರೆಯೇ ನೆರೆದಿರುತ್ತದೆ. ನೆರೆಯ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನಿಂದಲೂ ಭಕ್ತರು ಆಗಮಿಸುತ್ತಾರೆ.

—ಪ್ರಕಾಶ ಎಸ್. ಮನ್ಸಂಗಿ, ಮೋಟೆಬೆನ್ನೂರು

ಹಾಲಕ್ಕಿ ನುಡಿದೈತೆ ಹಾಲಕ್ಕಿ...

ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರು 'ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯುವ ಹಕ್ಕಿ' ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಹಾಲಕ್ಕಿ, ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸೆರೆಯಾದದ್ದು ವಿಜಯಪುರದಲ್ಲಿ. ಬುಡಬುಡಿಕೆಯವರು ಹಕ್ಕಿ ಶಕುನ ಹೇಳಲು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಮನೆಗೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬುಡಬುಡಿಕೆ ಬಾರಿಸುತ್ತ, ಹಾಲಕ್ಕಿ ನುಡಿದೈತೆ ಹಾಲಕ್ಕಿ ನುಡಿದೈತೆ ಎಂದು ಹಾಡುತ್ತ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಬರುವುದನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹಾಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಗೂಬೆಯೆಂದು ಕೆಲವರು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಗೂಬೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಾಲಕ್ಕಿಗೆ ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಣ್ಣು ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮರದ ಪೊಟರೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಶಕುನದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಎಂದೇ ಜನಪ್ರಿಯ. ಜುಲೈ, ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗೂಡು ಬಿಟ್ಟು ಮರದ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ. ಆಷಾಢದ ಗಾಳಿ, ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದ ತುಂತುರು ಮಳೆ ಹಾಗೂ ಈ ಮಳೆಗಾಲ ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ. ಮನೆಯ ಕುಂಬಿಯ ಮೇಲೆ, ಮನೆಯ ಎದುರಿಗಿರುವ ಮರದ ಮೇಲೆ ಇವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಕಿಚಿಪಿಚಿ ಎಂದು ಉಲಿಯುತ್ತವೆ.

—ಯಶಸ್ವಿ ದೇವಾಡಿಗ, ಶಿರಸಿ

ಭತ್ತ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ 'ಪತ್ತಾಸು'

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಕೊಯ್ದು ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ತಂದು ಒಣಗಿಸಿ, ಅಕ್ಕಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದೇ ತಲೆನೋವಿನ ಕೆಲಸ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಇಂಥ ಒಂದು ಸಾಧನ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಾಧನವೇ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ 'ಪತ್ತಾಸು'. ಮರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಈ ಸಾಧನದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಮುಡಿ ಅಕ್ಕಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದಂತೆ. ಒಂದು ಮುಡಿ ಎಂದರೆ ನವತ್ತೆರಡು ಸೇರು. ಹಾಗಾಗಿ 672 ಸೇರು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಈ ಪತ್ತಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬಾಗಿಲಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಸರಿಸಿ, ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೊರ ಇಟ್ಟು, ನಮಗೆ ಬೇಕಿದ್ದಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ತೆಗೆದು ಮತ್ತೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಚ್ಚಿಬಿಡಬಹುದು. ಕೂಡು ಕುಟುಂಬಗಳಿದ್ದ ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು. ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಇತರ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇಡಬಹುದು. ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಗ್ಗಣಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವ ಅದ್ಭುತ ಉಪಕರಣ ಈ ಪತ್ತಾಸು.

—ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ರಾವ್, ಬೆಂಗಳೂರು